

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecătorii – Constantin Alerguș, Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Ion Guzun,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Liliana Pasat, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 03 noiembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui

Negru Vasile XXX,

născut la xxx, originar din r-nul Xxx, s. Xxx, domiciliat în r-nul Xxx, s. Xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 27.07.2017 - pînă la 03.11.2017 (instanța de fond);*
- 2. de la 08.12.2017 - pînă la 31.01.2018 (instanța de apel);*
- 3. de la 03.04.2018 – pînă la 17.07.2018 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 03 noiembrie 2017, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art. 364 ¹ CPP, Negru Vasile a fost condamnat în baza art. 217 alin.(4) lit.b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități ce țin de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Negru Vasile urmărind scopul practicării activității privind circulația ilegală a substanțelor narcotice, fără scop de înstrăinare, în primăvara an. 2017, pe lotul de teren de lângă casă, situat în s. Xxx, r-nul Xxx, a semănat semințe ale plantei de cânepă printre alte culturi agricole, pe care ulterior le-a îngrijit.

Astfel, la 16 iunie 2017, colaboratorii de poliție ai IP Ocnița în scopul îndeplinirii Dispoziției MAI nr. 4-5618 din 29.05.2017 cu privire la organizarea și

desfășurarea operațiunii speciale „MAC-2017” și în conformitate cu prevederile ordinului MAI nr. 59 din 05.03.2002, în scopul combaterii consumului și traficului ilicit de droguri în special de origine vegetală, depistării și nimicirii plantelor cu conținut narcotic, precum și persoanelor care cultivă ilegal astfel de plante, au depistat pe terenul agricol al lui Negru Vasile din s. Xxx, r-nul Xxx - 137 plante verzi asemănătoare cu planta de cânepă (cannabis), care potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/2-R-788 din 03.07.2017, conțin componentul narcotic activ tetrahidrocannabinol, care se atribuie la substanțe stupefiante.

Conform *”Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”*, aprobată prin HG nr.79 din 23.01.2006, cu modificări ulterioare, plantele de cânepă (indiferent de faza de vegetație) ce depășesc numărul de 50 plante, reprezintă cantități deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Negru V. în baza art. 217 alin.(4) lit.b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În argumentarea apelului a invocat că pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă, neproportională celor comise, instanța de fond urma să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, persoana vinovată, de rolul acestuia la săvârșirea infracțiunii, de comportamentul în timpul și după comiterea infracțiunii, din care motiv, aplicarea prevederilor normei art. 90 Cod penal fiind imposibil de aplicat, prin urmare fiind necesar aplicarea unei pedepse corespunzătoare infracțiunii comise.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2018 a fost respins, ca nefondat apelul declarat de procuror.

5. Instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui V. Negru în săvârșirea infracțiunii imputate, corect a stabilit circumstanțele de fapt și vinovăția inculpatului.

De asemenea, instanța a conchis că măsura de pedeapsă a fost aplicată legal și corect de către instanța de fond, care nu contravine legii, ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, precum și de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului, care este caracterizat pozitiv la locul de trai, a recunoscut vina și s-a căit sincer în cele săvârșite.

Astfel, instanța a reținut că Negru V. a comis o infracțiune gravă, are la întreținere copil minor și soție, care la moment este însărcinată, iar izolarea inculpatului de societate ar afecta direct persoanele aflate la întreținerea acestuia.

Prin urmare, instanța de fond just a conchis că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc fără izolarea de societate și corect a aplicat în privința lui Negru Vasile prevederile art. 90 Cod penal.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat, care invocând temeiul de drept prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită, casarea hotărârilor judecătorești cu excluderea art. 90 Cod penal.

Consideră, că instanța de apel făcând referire la faptul că inculpatul a recunoscut vina, cauza s-a examinat în procedura specială prevăzută de art. 364¹ CPP, că Negru V. nu prezintă pericol social, se căiește sincer de cele săvârșite, le-a apreciat ca factori decisivi la stabilirea pedepsei, considerând posibilă corectarea și reeducarea inculpatului fără izolarea lui de societate.

Aceste circumstanțe sunt insuficiente pentru stabilirea pedepsei în coraport cu împrejurările cauzei, iar aplicarea pedepsei mai blânde, nu va restabili echitatea socială, corectarea inculpatului, prevenirea din partea acestuia, precum și a altor persoane de noi infracțiuni, prin urmare instanța de apel în mod general a indicat că Negru V. poate fi reeducat și corectat prin aplicarea art. 90 Cod penal.

7. Asupra recursului declarat nu a fost depusă referință.

8. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și să rejudece cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

În recursul declarat de procuror se invocă temei de casare a deciziei instanței de apel pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că procurorul critică decizia instanței de apel în partea menținerii concluziilor instanței de fond privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, care reglementează suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare stabilite pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție.

Analizând hotărârile judecătorești atacate sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, Colegiul penal consideră că, soluțiile instanțelor de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei aplicate în privința lui Negru Vasile sunt neîntemeiate, la adoptarea cărora nu s-a ținut cont în deplină măsură de norma art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

În acest context, instanța de recurs relevă că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, Colegiul menționează că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

În speță, inculpatul Negru V. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, sancțiunea căreia prevede pedeapsa cu închisoare de la 1 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani și care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal se clasifică ca infracțiune **gravă**.

Instanțele de fond au apreciat că ținând cont de personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv, s-a căit sincer de cele comise, comportamentul acestuia după comiterea infracțiunii, au considerat, că scopul pedepsei penale poate fi atins aplicând în privința lui Negru V. prevederile art.

90 Cod penal.

Astfel, Colegiul lărgit constată, că instanțele au pus accentul pe persoana inculpatului Negru V. și nu au luat în considerație faptul că ultimul nu este la prima abatere, anterior fiind condamnat, precum și alte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi **gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia și anume cantitatea substanțelor depistate, 137 plante de cânepă (*cannabis*)**. Așadar, instanța de recurs consideră, că instanțele de fond neîntemeiat au conchis că împrejurările prezentei cauze penale, îndeosebi cele reținute ce vizează persoana inculpatului Negru V., sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal.

În viziunea Colegiului lărgit, faptele comise de inculpat, prezintă un pericol sporit pentru societate, care atentează la securitatea relațiilor sociale cu privire la circulația legală a substanțelor narcotice. Referitor la gravitatea fetei comise se impune de a menționa că circulația ilegală a substanțelor narcotice constituie un fenomen de sporire a nivelului criminalității și descompunere a bazelor morale ale societății, reprezentând una din cele mai importante probleme sociale, cu atât mai mult că acesta reprezintă tendințe ascendente.

Respectiv, în asemenea situații pentru a fi atins scopul legii penale, urmează a se interveni mai prompt, cu aplicarea unor pedepse reale cu executare, pentru ca inculpatul, precum și alte persoane să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

Acestea fiind constatate, Colegiul penal lărgit conchide că infracțiunea comisă constituie un grad sporit de gravitate, care nu poate fi neglijat la stabilirea modului de executare a pedepsei, astfel concluzia instanțelor judecătorești privind posibilitatea aplicării față de Negru V. a prevederilor art. 90 Cod penal instanța o consideră neîntemeiată și pripită în raport cu gravitatea infracțiunii, modul de comitere a acesteia și cantitatea substanțelor depistate.

Colegiul menționează că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei este o măsură de politică penală bazată pe încrederea în posibilitatea reeducării condamnatului pe durata suspendării pedepsei. Sarcina instituției *suspendării executării pedepsei* este să ducă la realizarea scopului pedepsei, fără ca aceasta să fie executată real, înlăturând astfel neajunsurile pe care le atrage după sine privațiunea de libertate și anume: contactul cu alți infractori care pot să antreneze în continuare pe calea infracțiunii, îndepărtarea inculpatului de familie și de modul de viață obișnuit

etc.

În literatura de specialitate, suspendarea condiționată a executării pedepsei este expusă ca o măsură ce constă – în dispoziția luată de instanța de judecată prin însăși hotărârea de condamnare, de a o suspenda pe o anumită durată și în anumite condiții executarea pedepsei stabilite.

Rezultatul principal al aplicării pedepsei constă în aceea că deși pedeapsa este definitiv aplicată, aceasta nu este pusă în executare, astfel că instituția suspendării condiționate a pedepsei ține de condițiile de executare a pedepsei închisorii deja stabilite de către instanța de judecată pe întregul termen de probațiune.

Altfel spus, executarea pedepsei devine condiționată de conduita condamnatului, iar în caz de nerespectare a condițiilor, ea poate fi revocată.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanța de judecată prin hotărîre de condamnare de a se suspenda pe o perioadă anumită de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Astfel, urmează a fi delimitată noțiunea de individualizare a pedepsei de cea de individualizare a executării pedepsei.

În această ordine de idei, suspendarea condiționată a executării pedepsei se dovedește a fi o problemă privind executarea pedepsei, dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea acesteia.

Condițiile pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei sunt prevăzute în art. 90 Cod penal, care se împart în condiții obiective și subiective, primele referindu-se la condamnare, iar celelalte la persoana condamnatului. Îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, nu atrage obligativitatea aplicării instituției, ci acordarea ei rămâne la opinia instanței de judecată, totodată, această normă poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, întru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul consideră că excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, care stipulează că judecând recursul, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, nu poate fi considerată o agravare a situației acestuia, deoarece nu s-a făcut o altă

reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a pedepsei stabilite în același sens.

La fel, în speță instanțele de fond nu au respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei stabilite lui Negru Vasile și nu au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite și motivul acesteia, ceea ce denotă ineficiența suspendării condiționate a executării pedepsei.

În temeiul celor expuse, Colegiul lărgit conchide că, recursul declarat de procuror urmează a fi admis, casate parțial hotărârile instanțelor de fond și apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Liliana Pasat, casează parțial sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 03 noiembrie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2018, în latura penală, în cauza penală în privința lui Negru Vasile, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre conform căreia exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Negru Vasile se consideră condamnat în baza art. 217 alin.(4) lit.b) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități ce țin de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 3 ani.

Termenul de executare a pedepsei lui *Negru Vasile* urmează a fi calculat din momentul reținerii acestuia.

În rest, dispozițiile hotărârilor contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 august 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecătorii

Constantin Alerguș

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun